

Doç. Dr. Coşkun Küçüközmen

Alışkanlıklarımız

coskunkucukozmen@ekonomik-cozum.com.tr

Geçen hafta twitter hesabımda RT yapılmış bir tweet dikkatimi çekti. "Seek first to Understand=Önce Anlamaya Çalışın" başlığını taşıyan bir makalenin linkini veriyordu. Tıkladım, Joanne Lang tarafından kaleme alınan bir makale çıktı karşıma. Hiç yabancı gelmeyen bu makaleyi bir solukta okudum. Muhtemelen sizler de hatırlayacaksınız Stephen Covey'i. Etkili İnsanların Yedi Alışkanlığı Kitabı'nın yazarı. Joanne kitapta yer alan alışkanlıklardan 5 numaralı olanı kaleme almış: Önce anlamaya çalış, sonra anlaşılmaya!

Bence de Covey'in listelediği yedi alışkanlıktan en önemli olanı bu alışkanlık, yani dinleme ve anlama! Makalede neler denilmiş bakalım: Kişilerin anlama ve algılama yetenekleri tamamen kendi deneyimlerine dayalı görüşler üzerine inşa edilmiştir. Bu nedenle iki kişi aynı olayı birbirinden çok farklı yorumlayabilir, algılayabilir, zira her kişi aynı olayı "otobiyografik" olarak anlıyormuş. Otobiyografi kelimesi burada tam yerine oturmuş durumda. Zira karşı tarafı iyi dinleyip hatta empati (duygudaşlık) seviyenizi artırıp onu daha iyi anlamaya çalışmanız, sorular sorarak anlamaya çalışmanız iyi / doğru anlamayı güçlendiren unsurlardır. Empati ile dinlemek yazması kolay ama uygulaması zordur. Çoğu kez dinlemeyi hep bir yanıt vermek ya da kendimizi göstermek amacıyla yapıyoruz. Hatta çoğu kez karşıımızdakini tam olarak dinleyip anlamadan hemen konuya giriyor ve yanıt vermeye çalışıyoruz. İletişimi daha başlamadan bitiriyoruz. Nedeni çok basit, anlamak amacıyla dinlemiyoruz. İşin özü, dinlediğimiz insanı duygusal ve zihinsel açının yanı sıra bulunduğu ortamı, hatta biliyorsak geçmişini ile birlikte dikkate alarak anlama seviyemizi güçlendirmektir.

Bunun için önyargılardan uzaklaşmak gerekir (ki kolay değildir). Zira önyargılı bir kişi hiçbir zaman söylenileni tam olarak anlayamaz. Pekişmiş, katmanlaşmış önyargılar iletişimin önüne adeta aşılmaz bir duvar olarak çıkar ve belki de çözüme giden son derece kıymetli bir görüş ya da tespiti kaçırmamıza neden olur.

Bugün başarılı politikacıların sırrı konuşma ve dinlemede yatmaktadır. En başarılı politikacı elbette hem iyi bir dinleyici, hem de iyi bir konuşmacıdır. Ancak eğitim düzeyi düşük toplumlarda politikacının iyi bir dinleyici olması şart değildir, toplumun büyük kesimine onların anlayacağı dilde, beyinlerine ve yüreklerine hitap edebilecek tarzda konuşması yeterlidir. Zira bu tarz bir konuşmanın yaratacağı tatmin, söylenen şeylerin içeriğinden öte bir anlam ifade eder. Bu durumda kitleler adeta bir uyuşturucu etkisiyle dinler, tatmin olur ve politikacıyı en aziz köşeye yerleştirir. Sadece iyi bir dinleyici olmak ise aynı etkiyi yaratamaz.

Eğitim seviyesi düşük, okuma alışkanlığının olmadığı toplumların en büyük sorunu iletişimdir. Bugün yüzlerce TV kanalı var ve 15 dakika zap yapıp kanalları gezdiğinizde bile iletişimin güçlüğü (reklâmlar hariç) hemen fark etmek mümkün.

Joanne Lang'ın web sitesi <http://www.aboutone.com/about/our-story/> linkinde. Vaktiniz elverdiğinizde incelemenizi öneririm, basit ama önemli, hayatı kolaylaştırıcı ipuçları içeriyor. Örneğin aradığınız bir adresi bulamamak, bir faturayı, tahlil sonucunu nereye koyduğunuzu hatırlayamamak, aile bireylerinin sağlık geçmişleri/kayıtları hakkındaki bilgilerin dağınık olması ya da atılmış, kaybolmuş olması, fotoğrafları (basılı ya da dijital) bulamamak ve daha nice sorunlara çözüm önerileri.

Alışkanlıklardan hemen kurtulmak zordur, zamana yayarak yeni alışkanlıklar edinmek önemlidir. Eskiden askere gitmeyene kız vermezlerdi. Nedeni ise askerliğin insanı olgunlaştırdığı, disipline ettiği ve sorumluluk sahibi olmasına katkıda bulunmasıydı.

Hayatımızı organize etmek, düzenlemek, kolaylaştırmak elimizde, zaman yönetimi önemli, iletişim ise hiç şüphesiz en önemlisi. Sağlıcakla kalın.